

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ВИРОБНИЧА ФАРМАЦЕВТИЧНА ПРАКТИКА З ФАРМАКОЕКОНОМІКИ

для здобувачів вищої освіти 5 курсу денної та заочної
форми здобуття освіти

Освітньої програми «Клінічна фармація»

Спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація»

Галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

Інформація про
викладача

ГЕРАСИМОВА Ольга Олександрівна	доцент кафедри кафедри менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації, кандидат фармацевтичних наук, доцент	o.a.gerasymova@gmail.com	https://mmf.nuph.edu.ua/gerasimova-olga-oleksandrivna/
ЖАДЬКО Світлана Вікторівна	доцент кафедри кафедри менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації, кандидат фармацевтичних наук, доцент	svzhadkopharm@gmail.com	https://mmqaph.nuph.edu.ua/5670/

- 1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації
- 2. Адреса кафедри:** 61121, м. Харків, вул. Валентинівська, 4, 3-й поверх, т. 0572-67-91-72.
- 3. Веб-сайт кафедри:** <https://mmf.nuph.edu.ua/>
- 4. Консультації :** відбуваються онлайн відповідно до графіку, який розміщено на сайті кафедри менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації (за посиланням <https://mmf.nuph.edu.ua/grafiki-potochnih-konsultacij/>).
- 5. Анотація освітнього компонента:** освітній компонент «Виробнича фармацевтична практика з фармакоєкономіки» є обов'язковим освітнім компонентом для другого (магістерського) рівня зі спеціальності 226 Фармація, промислова фармація, освітня програма «Клінічна фармація».
- 6. Мета викладання освітнього компонента:** підготовка для фармацевтичної галузі фахівців, що мають достатній об'єм теоретичних знань та практичних навичок проведення фармакоєкономічного аналізу методів профілактики, діагностики, медикаментозного та немедикаментозного лікування і

реабілітації різних захворювань для підвищення якості медичної допомоги, раціонального застосування витрат на охорону здоров'я як окремими споживачами, так і закладами охорони здоров'я та державою в цілому, оптимізації процесу створення, виробництва та використання лікарських засобів в умовах ринкової економіки.

7. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК. 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК. 5. Здатність здійснювати моніторинг ефективності та безпеки застосування населенням лікарських засобів згідно даних щодо їх клініко-фармацевтичних характеристик, а також з урахуванням суб'єктивних ознак та об'єктивних клінічних, лабораторних та інструментальних критеріїв обстеження хворого.

ФК 11. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

ФК 15. Здатність визначати вартість фармакотерапії з урахуванням індивідуальних особливостей хворого та перебігу захворювання, опрацьовувати дані та на їх ґрунті розробляти локальні формуляри лікарських засобів закладу охорони здоров'я.

8. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 9. Здійснювати професійну діяльність використовуючи інформаційні технології, «Інформаційні бази даних», системи навігації, Internet-ресурси, програмні засоби та інші інформаційно-комунікаційні технології.

ПРН 17. Використовувати дані клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень для здійснення моніторингу ефективності та безпеки застосування лікарських засобів.

ПРН 23. Враховувати дані щодо соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості ліків.

ПРН 33. Аналізувати показники ефективності та вартості ліків; формулювати висновки щодо включення препаратів до лікарських формулярів лікувально-профілактичних закладів охорони здоров'я

9. Статус освітнього компонента: обов'язковий

10. Пререквізити освітнього компонента: Фармакологія, Клінічна фармакологія, Основи клінічної медицини, Організація та економіка фармації, Фармакотерапія з фармакокінетикою.

11. Обсяг освітнього компонента: 3 кредита ЄКТС, 90 годин.

12. Організація навчання:

Методи навчання:

- *репродуктивний;*
- *частково-пошуковий метод;*
- *пояснювальний (інформаційно-репродуктивний) метод.*

Зміст освітньої компоненти:

при проходженні виробничої фармацевтичної практики на базі ЗОЗ:

Змістовий модуль 1. Знайомство з структурою та принципами роботи ЗОЗ та організацією роботи клінічного фармацевта у ЗОЗ. Набуття навичок оцінки асортименту лікарських засобів в ЗОЗ.

Тема 1. Організація роботи ЗОЗ та професійні обов'язки клінічного фармацевта в ЗОЗ.

Тема 2. Оцінка асортименту лікарських засобів у ЗОЗ.

Змістовий модуль 2. Фармакоекономічні аспекти професійної діяльності клінічного фармацевта у терапевтичному відділенні або у спеціалізованих відділеннях багатопрофільного ЗОЗ.

Тема 3. Оцінка стану впровадження клінічних протоколів надання медичної допомоги та

формулярної системи у ЗОЗ.

Тема 4. Проведення фармакоекономічного аналізу монотерапії та схем лікування захворювань в умовах ЗОЗ.

при проходженні виробничої фармацевтичної практики на базі аптеки:

Змістовий модуль 1. Знайомство зі структурою та принципами роботи аптеки та організацією роботи клінічного фармацевта в аптеці. Набуття навичок оцінки продажу лікарських засобів в аптеці.

Тема 1. Організація роботи аптеки та обов'язки клінічного фармацевта в аптеці.

Тема 2. Оцінка продажу лікарських засобів в аптеці.

Змістовий модуль 2. Фармакоекономічні аспекти діяльності клінічного фармацевта в аптеці.

Тема 3. Проведення в умовах аптеки фармакоекономічної оцінки використання лікарських засобів для фармакотерапії.

Тема 4. Організація консультативно-інформаційної роботи в аптеці. Використання результатів фармакоекономічних досліджень при спілкуванні клінічного фармацевта та відвідувача аптеки.

Організація самостійної роботи:

Самостійна робота з практики передбачає ведення звітної документації з практики.

13. Види та форми контролю:

Поточний контроль:

Поточний контроль практичної підготовки здобувачів вищої освіти: перевірка проходження виробничої фармацевтичної практики на базі аптеки (ЗОЗ), прийом і перевірка звітної документації.

Семестровий контроль:

Семестровий контроль: усне опитування за результатами проходження виробничої фармацевтичної практики; перевірка практичних навичок виконання професійно-орієнтованих завдань з фармакоекономіки, що описані здобувачем вищої освіти в звіті; перевірка звітної документації.

Форма семестрового контролю: семестровий диференційований залік

Умови допуску до семестрового контролю: надання звітних документів з відмітками бази практики, виконання вимог, які передбачені робочою програмою освітнього компонента.

14. Система оцінювання з освітнього компонента:

Оцінювання практичної підготовки здобувачів вищої освіти під час поточного контролю на базі практики:

Оцінювання засвоєння тем освітнього компонента під час практики:

Номер теми освітнього компонента	Розподіл максимальної кількості балів за тему за видами робіт	Види робіт, за які здобувач отримує бали
Змістовий модуль 1		
Тема 1.	10	виконання професійно-орієнтованих завдань з фармакоекономіки
Тема 2.	10	виконання професійно-орієнтованих завдань з фармакоекономіки
Всього балів за змістовий модуль 1:		20
Змістовий модуль 2		
Тема 3.	10	виконання професійно-орієнтованих завдань з фармакоекономіки

Тема 4.	10	виконання професійно-орієнтованих завдань з фармакоекономіки
Всього балів за змістовий модуль 2:	20	
Всього балів за модуль:	40	

Ведення звітної документації під час практики: 10 балів

Оцінювання здобувачів освіти за видами робіт під час практики:

Види робіт, за які здобувач отримує бали	Максимальна кількість балів
виконання професійно-орієнтованих завдань з фармакоекономіки	40
ведення звітної документації під час практики	10
Всього балів:	50

Оцінювання здобувачів освіти під час семестрового контролю:

Види робіт, за які здобувач отримує бали	Розподіл максимальної кількості балів під час семестрового контролю за видами робіт
усне опитування за результатами проходження виробничої фармацевтичної практики	20
перевірка практичних навичок виконання професійно-орієнтованих завдань з фармакоекономіки	20
перевірка звітної документації	10
Всього балів:	50

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти:

під час поточного контролю на базі практики: прийом і перевірка звітної документації -10 балів

під час семестрового контролю: перевірка звітної документації – 10 балів

Шкала оцінювання семестрового диференційованого заліку:

При вивченні освітнього компонента застосовується декілька шкал оцінювання: 100-бальна шкала, чотирибальна («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») диференційована шкала та рейтингова шкала ECTS. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно таблиці.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	Задовільно
35-59	FX	
1-34	F	

Умови допуску до семестрового контролю: надання звітних документів з відмітками бази практики, виконання вимог, які передбачені робочою програмою освітнього компонента.

Під час оцінювання практики враховується характеристика здобувача освіти від бази практики: відношення до практики (систематична повсякденна робота на базі практики) та трудової

дисципліни на базі практики.

Виробнича фармацевтична практика з фармакоекономіки оцінюється «А» (90-100 балів), якщо:

- 1) звіт з практики виконаний на високому рівні та повністю відповідає програмі практики і свідчить про ґрунтовне знання основних положень фармакоекономіки;
- 2) під час захисту здобувач вищої освіти виявив досконале володіння питаннями, що розглядаються в звіті, дав кваліфіковані відповіді на поставлені запитання і продемонстрував навички виконання професійно-орієнтованих завдань з фармакоекономіки. Характеристика здобувача вищої освіти у відношенні до практики та трудової дисципліни на базі практики є позитивною.

Виробнича фармацевтична практика з фармакоекономіки оцінюється «В» (82-89 балів) і «С» (74-81 бали), якщо:

- 1) звіт з практики виконаний на високому рівні та повністю відповідає програмі практики і свідчить про ґрунтовне знання основних положень фармакоекономіки;
- 2) під час захисту здобувач вищої освіти виявив добре розуміння основних питань звіту, дав кваліфіковані відповіді на поставлені запитання; продемонстрував навички виконання професійно-орієнтованих завдань з фармакоекономіки. Характеристика здобувача вищої освіти у відношенні до практики та трудової дисципліни на базі практики є позитивною. У відповідях на запитання членів комісії відповідно до програми практики здобувач вищої освіти припустився окремих неточностей, але загалом має тверді знання.

Виробнича фармацевтична практика з фармакоекономіки оцінюється «D» (64-73 бали) і «E» (60-63 бали), якщо:

- 1) звіт та щоденник практики оформлені недбало, переважна більшість питань програми практики у звіті висвітлена, однак мають місце окремі розрахункові й логічні помилки.
- 2) характеристика здобувача вищої освіти у відношенні до практики та трудової дисципліни на базі практики в цілому є позитивною; у відповідях на запитання здобувач вищої освіти почувався невпевнено, збивався, виявив поверхові знання; при демонстрації практичних навичок виконання професійно-орієнтованих завдань з фармакоекономіки – припускався певних помилок.

Виробнича фармацевтична практика з фармакоекономіки оцінюється «FX» (35-59 бали), якщо:

- 1) у звіті висвітлено не всі питання або звіт підготовлено не самостійно.
- 2) характеристика здобувача вищої освіти у відношенні до практики та трудової дисципліни на базі практики є негативною.
- 3) на запитання здобувач вищої освіти не міг дати задовільних відповідей, не продемонстрував практичні навички виконання професійно-орієнтованих завдань з фармакоекономіки.

15. Політики освітнього компонента:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі (звіті з практики) здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування бази практики. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати базу практики згідно з графіком, після закінчення практики у встановлений термін представити керівникові практики від кафедри звітні документи, дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відповідно до порядку, наведеного в «ПОЛ «Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти в НФаУ». Якщо програма практики не виконана здобувачем вищої освіти з поважної причини, то йому надається можливість проходження практики повторно за індивідуальним графіком у вільний від навчання час. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітнього компонента здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в «ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для оформлення та подання звітних документів з освітнього компонента. Звітні

документи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітнього компонента (апеляції). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітнього компонента, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

16. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього компонента:

Обов'язкова література	1. Герасимова О. О., Ткачова О. В. Виробнича фармацевтична практика з фармакоелектроніки: метод. рек. для здобувачів вищої освіти спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» освітньої програми «Клінічна фармація». – Харків : НФаУ, 2024. – 34 с. 2. Оцінка якості та економічної доцільності фармакотерапії: навч. посіб. для самопідготовки та роботи здобувачів вищ. освіти на практ. та семінар. заняттях / Яковлева Л.В., Ткачова О. В., Герасимова О. О., Бердник О. Г.; за заг. ред. проф. Л. В. Яковлевої. – Х.: НФаУ, 2021. – 112 с. 3. Робочий зошит з фармакоелектроніки / Л.В. Яковлева, Н.В. Бездітко, О.В. Ткачова, О.О. Герасимова, О.Г. Бердник, Т. О. Баглай; за ред. проф. Л.В. Яковлевої. – Харків : НФаУ, 2020. – 145 с. 4. Фармакоелектроніка: навч. посіб. для студ. ВНЗ / Л. В. Яковлева, Н.В. Бездітко, О.О. Герасимова, О.Я. Міщенко, І.В. Карбушева, О.В. Ткачова, Н.М. Беркало ; за ред. Л. В. Яковлевої. – 2 вид. – Вінниця, НОВА КНИГА, 2017. – 208 с. 5. Фінансове обґрунтування раціонального вибору основних лікарських засобів: навч. посіб. для самопідготовки та роботи здобувачів вищ. освіти на практ. та семінар. заняттях / Л. В. Яковлева, О. В. Ткачова, О. О. Герасимова, О. Г. Бердник; за заг. ред. проф. Л. В. Яковлевої. – Х.: НФаУ, 2021. – 64 с
Додаткова література для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Бездітко Н. В., Мужичук О. В. Фармакоелектронічний аналіз ефективності витрат при використанні трастузумабу в ад'ювантній терапії HER2+ раку молочної залози ранньої стадії. Клінічна фармація. 2019. Т. 23, № 4. С. 45-51. 2. Бездітко Н.В., Мужичук О.В. Фармакоелектронічний аналіз використанні олапарибу (препарат Лінпарза ®) для підтримуючої терапії пацієнтів із BRCA мутуванням чутливим до препаратів платини рецидивуючим раком яєчників Клінічна фармація. 2020, № 2. С. 35-42. 3. Герасимова О. О., Сердюк І. С. Оцінка фармакотерапії дітей з гострим обструктивним бронхітом в стаціонарі за результатами АВС- та частотного аналізів. Український біофармацевтичний журнал. 2020. №2, С. 49-53. 4. Дячук, Д., Ліщишина, О. М., Зюков, О., Гандзюк, В. А. Індикатори якості в системах охорони здоров'я: в фокусі національних ресурсів результати, процеси та продуктивність. Клінічна та профілактична медицина. 2022. №1(19), С. 90-101.

	5. Закорко Д. В., Баглай Т. О. Фармакоекономічний аналіз схем фармакотерапії синдрому подразненого кишечника за допомогою методу «мінімізація витрат». Клінічна фармація. Т. 23, № 2. 2019. С. 60–64. 6. Матяшова Н. О., Герасимова О. О. Фармакоекономічний аналіз лікарських препаратів, які впливають на структуру та мінералізацію кісток. Клінічна фармація. 2019. Т. 23, № 1, С. 56-61. 7. Москаленко В. Ф. Методологія доказової медицини : підручник / В. Ф. Москаленко, І. Є. Булах, О. Г. Пузанова. – Київ : Медицина, 2014. – 199 с. 8. Ткачова О.В., Яковлева Л.В. Дослідження асортименту, соціально-економічної доступності і обсягів споживання в Україні лікарських засобів для лікування глаукоми. Колективна монографія «Розвиток економіки та сучасний рівень менеджменту». Частина 1. Одеса: Купрієнко С.В., 2019. С. 83–93. 9. Ткачова О.В., Яковлева Л. В., Шептак Т. І. Фармакоекономічний аналіз за методом мінімізації витрат препаратів флуконазолу, рекомендованих для застосування при кандидозах. Фармацевтичний журнал. 2020. №3. С. 59-68. 10. Pharmacoeconomics : From Theory to Practice / ed. by Edited by Renée J.G. Arnold, PharmD, RPh. – 2nd ed. – CRC Press, 2020. – 334 p. 11. Яковлева Л. В., Баглай Т. О., Хоменко О. В. Фармакоекономічний аналіз за методом «мінімізація витрат» лікарських засобів групи фторхінолонів, рекомендованих для лікування хворих на негоспітальну пневмонію. Фармаком. 2019. №1–2. С. 75–80. 12. Яковлева Л. В., Герасимова О. О., Шершньова С. С., Матяшова Н. О. Клініко-економічний аналіз фармакотерапії пацієнтів з хронічним панкреатитом у закладі охорони здоров'я м. Дружківки. Вісник фармації. 2019. № 1 (97). С. 46–52. 13. Яковлева Л. В., Міщенко О. Я. Стандартизація в системі охорони здоров'я. Фармацевтична енциклопедія. URL: https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/7846/standardizaciya-vsistemi-oxoroni-zdorov-ya 14. Яковлева Л. В., Цубанова Н. А., Бердник О. Г. Комплексна оцінка витрат на фармакотерапію цукрового діабету 2 типу з позиції ABC- та VEN-аналізу. Український біофармацевтичний журнал. № 4 (57). 2018. С. 50–58.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. https://dec.gov.ua/- Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України (підрозділи: стандартизація медичної допомоги; формулярна система забезпечення лікарськими засобами). 2. https://moz.gov.ua/nakazi-moz – Накази Міністерства охорони здоров'я України. 3. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-2022-%D0%BF#Text - Про внесення змін до Національного переліку основних лікарських засобів (Постанова КМУ від 29 липня 2022 р. № 848). 4. https://www.ispor.org/ – Міжнародна спілка фармако-економічних досліджень.

	5. http://www.htai.org/ – Міжнародна спілка з оцінки медичних технологій. 6. https://hta.ua/pro-hta – Оцінка медичних технологій. Україна 7. http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed – ресурс PubMed (доступ до бази даних MEDLINE). 8. http://www.cochrane.org . – Кокранівська бібліотека.
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=4350

17. Матеріально-технічне та програмне забезпечення освітнього компонента:

Матеріально-технічне забезпечення бази виробничої практики

Технічне забезпечення – комп'ютер, відеокамера, мультимедійний проектор, екран.

Програмне забезпечення: Microsoft Word, Excel, Power Point, Acrobat rider, Google Workspace for Education Standard, ZOOM, MOODLE.